

וקראת לשבת עיונג

אלון מרין הפאכע באקדע וואסווא פלאנץ

גליון מס' 643

פרשת קדושים

כ"ט בניסן התשפ"ב

טל': 054-8457834 | לקבלת העלון בדוא"ל: alon102010@gmail.com

לע"נ שאול בן סלביה ע"ה | לע"נ שלמה יחיא בן שבה ע"ה | לע"נ ר' שלום בן תמו תמר ז"ל | לע"נ שמעון בן חביבה ע"ה

לע"נ מרן רשכבה"ג שמריהו יוסף חיים בן פעשא מרים זצוק"ל

לאורו נלך

קווים מדמותו המופלאה של מרן מלכא, רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל

מי הציע את התכנון למבצע אנטבה?

מעשה ידוע בראש הממשלה דאז יצחק רבין ז"ל שהלך בשנות השבעים למרן זצ"ל, וביקש ממנו עצה כי הם היו צריכים לצאת למבצע מאוד מסוכן. הרמטכ"ל ואנשי הצבא הכינו שתי דרכים כיצד לעשות את זה, ושתיהן מאוד מסוכנות. אמר לו מרן "אני אתן לך דרך שלישית, ותציע להם את זה". וכשמוע רבין את העצה של מרן - לא האמין למשמע אוזניו איזו עצה מתוחכמת המורידה את כל הסיכונים כמעט, ואמר לרב שבזו הדרך יפעל צה"ל. בסופו של דבר היה זה מבצע אנטבה, שהוכתר בהצלחה.

להרגיש את העשוקים

היה זה בהיות מרן דיין בבית הדין "האזורי" בשנות הארבעים לחייו, הגיעה לפניי דיניי בית הדין בעייה סבוכה בבת ישראל שנפל ספק בכשרותה לבוא בקהל, בוא בעת שהיא עומדת בעוד ימים מספר להינשא עם חתן מופלג וירא שמים. הדיינים טרחו ויגעו למצוא לה היתר אך העלו חרס בידם. בשמוע רבנו כן הדבר נגע ללבנו, מהיותו אוהבן של ישראל בכל נפשו ובכל מאודו, הרגיש את דמעת העשוקים שאין להם מנחם, חס עליהם כמלאך מלא רחמים ולא נח ולא שקט, ועם תחילת הלילה נכנס לספרייתי והסתגר בה כשהוא מדיר שינה מעיניו, והחל מעיין בספרי הפוסקים לאורכם ולרוחבם, כדי למצוא היתר לעלובה זו, כך כל הלילה לא נתן רבנו שינה לעיניו. ואכן מן השמים ראו בצערנו, וסייעו למצוא מקום להתירה, על פי מה שכתב בשו"ת "נדיב לב" שחיברו אחד מגדולי הפוסקים.

עם בוקר, לקח רבנו עמו את הספר לבית הדין להראותו לחבריו הדיינים, שעל פי דברי הרב נדיב לב, אפשר להתירה מכבלי העיגון. בראות הדיינים את הדברים, הסכימו כולם פה אחד, והיו מלאי התפעלות מדבריו, באומרם שספר זה נדיר מאוד ומעולם לא ידעו ולא שמעו ממנו.

על כך, ניתן להמליץ על מרן את אשר העידה התורה על משה רבנו רעיא מהימנא: "כאשר ישא האומן את היונק".

בפתח הגליון

ברכה"ג שלום מאיר ואלק שלום"א

וכי רצחתי או גנבתי?

שאלו פעם את הבבא סאלי זיע"א איך זה שברכותי תמיד מתקיימות. תירץ הרב שני תירוצים. ראשית, כתוב במשנה במסכת ברכות 'השותה מים לצמאאו אומר שהכל נהיה בדברו, רבי טרפון אומר בורא נפשות רבות'. ואין מים אלא תורה, ומי שלומד תורה מתוך צמאון ומברך שהכל נהיה בדברו, רבי טרפון אומר עוד יותר מזה - שהוא יכול להחיות מתים, וזה בורא נפשות רבות.

תירוץ שני, זה ס.ע.פ.צ. דהיינו האות ס' תמיד סגורה. ולמה הקב"ה עשה אותה סגורה? כי אחריה באה האות ע', לרמוז לנו שאת העין צריך לסגור ולא לראות דברים אסורים. וכן האות פ', שבאה לאחר האות ע', מלמדת שגם את הפה צריך לסגור. ואז נעשה האדם לצדיק (צ'), שזו האות הבאה בתור. וצדיק גוזר והקב"ה מקיים. ע"כ.

ונראה ששני התירוצים שלו הם אחד, שאחד ללא השני לא שייך. כעין מה שהקשה הגר"א על הפסוק "הקול קול יעקב והידיים ידי עשיו", שרבותינו דרשו שכל זמן שהקול קול יעקב - אין הידיים ידי עשיו, ומהפסוק משמע הקול קול יעקב ואף על פי כן הידיים ידי עשיו. מהיכן רבותינו הוסיפו את המילה אין? עיין בספר בראשית מה שתיירץ הגר"א, ואפשר לתרץ גם על פי דבריו, שכתוב 'הקל קול יעקב', שהקל הראשון בלי האות ו' (ו' זה רומז ליסוד, שזה הקדושה של האדם), ואם יש רק תורה בלי קדושה - אזי הידיים ידי עשיו. אבל רבותינו דרשו הקול עם ו', דהיינו שיש קדושה. וכך דוד המלך ע"ה כתב את מזמור קי"ט, שכולו רומז על התורה הקדושה, וכתב כל אות שמונה פעמים, לרמוז על הקדושה שכתוב "וביום השמיני ימול בשר ערלתו". ודי למבין.

ומעשה באדם מסוים שהרבה שנים לא זכה לבנים. אמרה לו אשתו 'תיסע לבבא סאלי ותבקש ברכה. הרבה אנשים נושעו בברכתו'. ולאחר הפצרות קם האיש, ורצה לנסוע במכוניתו, אבל האוטו פתאום לא נוסע. בלית ברירה נסע באוטובוס, הגיע לבית הרב והמתין בתור כמו כולם. והנה הגיע התור שלו והוא בא להיכנס אל הקודש פנימה. לפתע הוא שומע את הרב צועק 'אל תיכנס לכאן, רשע! תבוא בעוד שבועיים'. חזר האיש לביתו, סיפר לאשתו את כל אשר קרהו, ואמר לה 'אל תעזי אפילו להגיד לי לנסוע שוב'.

האשה, שידעה את מאמר רבותינו 'אל תרצה אדם בשעת כעסו', שתקה בימים הראשונים. אבל לאחר שנוגעו הרוחות החלה לדבר על לבו שאולי קרתה פה טעות, והרב גם ביקש בעצמו שיבוא אליו שוב. ובאמת השתכנע האיש, ונסע הפעם באוטו ולא הייתה תקלה. נכנס אל הרב פנימה, והרב קיבל אותו בחביבות וברך אותו בבנים. אבל האיש שאל את הרב 'למה לפני שבועיים הרב צעק עלי רשע? וכי רצחתי או גנבתי?'

אמר לו הרב 'לא צעקתי עליך רשע. צעקתי על מישהו אחר. ואם אתה רוצה לדעת על מי, אזי תקשיב טוב: לפני שבועיים הרי נסעת באוטובוס, נכון? וכיוון שהסתכלת על אשה שלא התלבשה בצניעות, בראת מלאך חבלה שליווה אותך ורצה להעניש אותך קשות על כל ראייה וראיה. עליו צעקתי רשע, ולך אמרתי לבוא עוד שבועיים. והתפללתי לקב"ה שהאוטו שלך יעבוד כדי שלא תצטרך לנסוע באוטובוס ותראה דברים אסורים, וברוך ה' היום באת אלי טהור, ויכולתי לברך אותך'.

מטמונים מהפרשה

הגיגים ומעשיות

"קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם" (יט, ב).

על פסוק זה, מובא במדרש תנחומא, שהקדוש ברוך הוא קידש את בני ישראל עוד לפני בריאת העולם ובחר בהם! דברי המדרש הללו יובנו היטב על פי משל: בכפר אחד, גר עשיר גדול, ולו בת יחידה מושלמת וכלילת המעלות. כאשר הגיע זמנה להינשא, נסע אביה אל העיר הגדולה, שם נפתחה ישיבה לתפארת. אל הישיבה נהרו כל התלמידים המובחרים מרחבי המדינה, על כן קיווה העשיר, כי במקום כזה ימצא את מבוקשו. פנה העשיר אל ראש הישיבה, וביקש ממנו כי ימליץ בפניו על המובחר שבין תלמידיו, בהבטיחו כי לבחור כזה יתן נדוניה הגונה כיאה לעשיר שכמותו. רואה אתה את הבחור היושב שם בפניה? – אמר ראש הישיבה – זה הוא המובחר שבכולם! ימים ולילות יושב שקוד על תלמודו בהתמדה רבה ובהבנה אין שני לו. מובטח לך כי בחור זה יהיה גדול הדור! כאשר שמע העשיר את השבחים שמרעיף ראש הישיבה, לא התמהמה, ועד מהרה באו הבחור המתמיד ובתו של העשיר בקשרי נישואין. על גבעה נשאת במרכז הכפר, בנה העשיר לזוג הצעיר בית רחב מיודת ומפואר, ולאחר חתונתם עברו להתגורר בו. החתן הצעיר, שלא הכיר כלל את חיי הכפר, התבשם מהרוגע ומהאוויר הנעים, על כן בילה את רוב יומו בטיול בין כרי הדשא והאחו...

אמנם מפעם לפעם היה לומד מעט אולם רק מעט מזעיר... קרא עשיר לחתנו ושאל: מדוע אינך מתמיד ושוקד על תלמודך כבעבר? חמי יקר – השיב הבחור – אמנם אני לומד מעט, אלא שלעומת בני הכפר הבורים ועמי הארץ הרי אני מתמיד גדול. אף אם אשכח חלק גדול מתלמודי – הוסיף הבחור – הרי שעדיין אדע הרבה יותר מכל אחד ואחד כאן בכפר! האם בחרתי בך לחתן מבין עובדי האדמה והרפת – התרעם העשיר – הן בחרתי בך מבין המובחרים שבתלמידי החכמים, על כן גם עכשיו לא אסתפק בכך שאתה מובחר בין בני הכפר אלא עליך להיות המובחר שבמובחרים! כן הוא גם הנמשל – אמר המגיד מדובנא – הקדוש ברוך הוא קידש את בני ישראל עוד לפני בריאת העולם ובחר בהם לו לעם, על כן, אל להם לבני ישראל לטעון כי לעומת הגויים השפלים, הרי מעלת בני ישראל גבוהה, שכן על כך משיב הקדוש ברוך הוא: הרי קידשתי אתכם בטרם בראתי את הגויים, אם כן היו קדושים כשם שאני קדוש!

ביני לבני

הרה"ג פנחס ברייער שליט"א מח"ס "לגדל" על חינוך ילדים

שולחן שבת (א)

סעודות שבת קודש הן הזמן המיוחד את המשפחה, הזמן בו אין

הפרעות, אין טלפונים, אין סידורים. אצל רבים זה אולי הזמן היחיד בשבוע שבו אנו פוגשים את ילדינו הקטנים, אלו שבדרך כלל עדיין ישנים כשאנו קמים וכבר ישנים כשאנו חוזרים לבית. זה הזמן בו אנו פוגשים את ילדינו המתבגרים השווים בישיבות הקדושות או לחילופין הבנות העסוקות במבחנים והכנת שיעורים. בקיצור, זמן קדוש וייחודי לכל הדעות. שולחן שבת הוא הזמן היפה, הקדוש והאידיאלי להחדרת מסרים, ליצירת קשרים, לגיבוש ואווירה מצד אחד, מנגד באין כללים וכיוון ברוך זה עלול להפוך למרכז מוחלט והתכתשויות. משום כך עלינו להשקיע מחשבה ותכנון על מנת להפיק ממנו קדוש זה את מירב התועלת. ננסה במסגרת מאמר זה למצוא את נקודות התורפה לצד מציאת פתרונות, לנתח מה הם הסיכונים ולמה עלינו להיות ערוכים כדי לזכות לנועם השומר שבת הבן עם הבת... ננסה להבין מה הם האתגרים העומדים בפנינו כשאנו באים לערוך סעודת שבת בחברת בני המשפחה: 1. קבוצה הטרוגנית- ברוך ד' במשפחות המורחבות שלנו אנו יושבים באותה

עולים במעלות

הגות, מחשבה ומוסר

"ואהבת לרעך כמוך"

אחת מהנהגות מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל, היתה לעורר לחזק הציבור להרבות שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, והיה משתדל בכל הכוחות למנוע מחלוקת ומריבות, וכשמו כן, נהג ללמוד ממיודותיו של אהרן הכהן עליו השלום, שהיה אוהב שלום ורודף שלום, והיה מוותר מכבודו ומשפיל את עצמו כדי לעשות שלום בין הבריות, וח"ו להיפך לא להוציא שום דיבור רע על אדם מישראל.

וזו היתה הנהגתו בינו לבין עצמו עד שלא מצאו אחד שיכול לומר שהצליח לפגוע בו, וכשנשאל מנין שאב את הכוחות הללו לסבול כל אחד ואחד, ואמר שהיה רגיל בילדותו בבית שאר בשרו הג"ר שמחה זעליג ריגר זצוק"ל המורא הוראה דבריסק, שהיה רגיל לשנן תדיר את דברי הגמ' בתענית (כ' א') ת"ר לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארז, וגם הוא שם לו את זה להנהגה לסבול כאו"א באשר הוא שם.

ומפליא הסיפור שסיפרו בני הבית שאירע בשנה האחרונה בו נחלש רבינו מאד, והיה קשה עליו הדיבור מאד, והיו הרופאים המסורים מגיעים כמעט מידי יום ביומו כדי לבדוק את מצב בריאותו של רבינו. יום אחד נכנס אחד מהרופאים לבדוק את רבינו ואחר שבדקו, ישב ודיבר והיה נשמע איזה דבר גנות על איזה אדם, לפתע מעיף הרופא מבט על רבינו, ואמר אני רואה שמהו מציק לו, שאלו בני הבית האם מציק לו משהו וזעק רבינו "לשון הרע! לשון הרע!"

רגישות יתר גילו על פניו כאשר היה מדובר בהרחבת דיוור, כאשר שכנים רוצים להוסיף תוספת בניה ונראה לשואל שהבניה תכער את הבנין ולכן רוצה להתנגד, ענה לו רבינו בחכמה: "וכי יש דין של זה קלי ואנוהו' על בית? ובהזדמנות אחרת כשהגיע למסור שיחה בבית מדרש 'חניכי הישיבות' מעלות דפנה בירושלים, הביע צערו ברבים על ענין זה ואמר "יש אדם שמשפחתו גדלה וצר לו בביתו, ומן הצורך להרחיב את ביתו ולהוסיף עוד חדר, בכדי שיהי' לו מקום נוסף להשכיב את ילדיו, ותמיד נמצא איזה אדם שמתנגד להרחבה, ולמה? מה אכפת לו? הלא הוא נמצא במערב, והשני נמצא בצפון או במזרח, ואינו רואה אותו כלל, ואין לו שום סיבה להתנגד, אבל בכ"ז הוא אינו מסכים, ומה איכפת לו אם יהי' לשכן שלו עוד ד' אמות להשכיב את הילדים? "אני לא יודע מדוע, הרי כולם יהודים טובים, ולכן צריך בזה חיזוק מאד, ושמעתי מדיין באחד מהבי"ד שרוב המקרים של אנשים שמגיעים לדין תורה בעניינים אלו התובע אינו צודק, ורק מה שהחל מריבה ביניהם ובסופו של דבר מגיעים לדין תורה, למה הוא באמת מתנגד? ולמה אינו יכול לתת את הטובה הזו?". וסיים את דבריו שהיסוד צריך להיות לראות שיהיה לשני רק טוב ובזכות זה כ"א יזכה שלא יהיה לו שום רע.